

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0072/2009

17.11.2009

RAPORT

Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Ungari Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi algatus võtta vastu nõukogu otsus, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik (EUCPN) ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK
(11421/2009 – C7-0109/2009 – 2009/0812(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Sonia Alfano

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst **paksus kaldkirjas**. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	7
MENETLUS	10

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Ungari Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi algatuse kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik (EUCPN) ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK (11421/2009 – C7-0109/2009 – 2009/0812(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Ungari Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi algatust (11421/2009);
 - võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1 ja artikli 34 lõike 2 punkti c, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0109/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 100 ja 55;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0072/2009),
- A. arvestades, et nõukogu otsuse eelnõu, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik (EUCPN) ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK, tekitab küsimusi nii sisu kui ka menetluse osas, sest selles ei püstitata piisavalt kõrgeid eesmärke, ning arvestades, et 1. detsembril 2009 jõustuva Lissaboni lepinguga (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 84) nähakse kriminaalpreventsiooni valdkonnas ette uus õiguslik alus, mis annab Euroopa Parlamendile kaasotsustamisõiguse (seadusandlikku tavamenetlust kasutades),
1. lükkab tagasi Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Ungari Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi algatuse;
 2. kutsub Belgia Kuningriiki, Tšehhi Vabariiki, Saksamaa Liitvabariiki, Hispaania Kuningriiki, Prantsuse Vabariiki, Ungari Vabariiki, Madalmaade Kuningriiki, Slovaki Vabariiki, Soome Vabariiki, Rootsi Kuningriiki ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki võtma tagasi nimetatud algatuse;
 3. palub nõukogul algatust mitte vastu võtta enne, kui Lissaboni leping on jõustunud, et oleks võimalik õigusakt lõplikult vormistada viisil, mis tagab Euroopa Kohtule,

komisjonile ja Euroopa Parlamendile võimaluse täita täiel määral oma rolli ja kontrollifunktsiooni (Lissaboni lepingu protokoll üleminekusätete kohta); kohustub sel juhul arutama kiirmenetluse korras võimalikku uut ettepanekut, eeskätt kui sellega luuakse seirekeskus;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev seisukoht nõukogule ja komisjonile ning Belgia Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Ungari Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi, Slovaki Vabariigi, Soome Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi valitsustele.

SELETUSKIRI

Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik

Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik (EUCPN) loodi 2001. aastal nõukogu otsuse 2001/427/JSK¹ alusel. Vastavalt otsusele on EUCPNi ülesanne:

- hõlbustada kriminaalpreventsiooni alast koostööd ning teabe ja kogemuste vahetamist riikide ja ELi tasandil;
- koguda ja analüüsida seda valdkonda käsitlevat teavet ning vahetada parimaid tavasid;
- korraldada konverentse, seminare, kohtumisi, üritusi ja muid algatusi, mis elavdavad ja soodustavad kogemuste ja parimate tavade levitamist;
- nõustada nõukogu ja komisjoni kriminaalpreventsiooni küsimustes.

Selleks kehtestati otsusega EUCPNi struktuur, mis põhineb kontaktpunktidel, millest ühe määrab komisjon, ning liikmesriigid määravad oma riigis kuni kolm kontaktpunkti, millest vähemalt üks esindab kõiki kriminaalpreventsiooni valdkondi tundvat pädevat riigiasutust ning ülejäänud kaks esindavad vastava eriala ülikoolide teadlasi ja õppejõude või muid kriminaalpreventsiooniga tegelevaid asutusi. Liikmesriike kohustati kaasama teadlasi, õppejõude ja muid kriminaalpreventsiooniga tegelevaid isikuid ja asutusi, nagu valitsusvälised organisatsioonid, kohalikud omavalitsused ja erasektor. Europol ja Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA) ning ka muud pädevad organid olid selle töösse kaasatud.

Aastal 2005 reformiti võrgustiku struktuuri, mille tulemusena moodustati kaks alalist komisjoni, millest üks tegeleb töö kavandamisega ning teine teadusuuringutega; veebisaidi haldamine läks Euroopa Komisjonilt üle Ühendkuningriigile, kes tegeleb selle kaasajastamisega ka praegu².

Aastal 2007 hindasid võrgustiku tegevust riikide esindajad, kes tegid kindlaks, et tuleb suurendada sekretariaati (seni haldas võrgustikku üks komisjoni ametnik, tehes seda poole kohaga), ning leiti, et on vaja lahendada ka alalistele komisjonidele ja riikide esindajatele eraldatavate vahendite küsimus.

Märtsis 2009 avaldati võrgustiku välishindamise tulemused, millest ühelt poolt nähtus, et võrgustikule seatud eesmärgid ja ülesanded on endiselt olulised, kuid teisalt ilmnes organisatsioonilisi puudujääke, mis ei luba võrgustiku pakutavaid võimalusi ja mõju täielikult ära kasutada. Välishindamise aruandes toodi esile järgmised probleemid: eraldatud vahendite vähesus; vähetõhus sekretariaat; riikide esindajate väike panus; puudulik töökava, kriminaalteaduslike uuringute tellimine väljastpoolt (Viini ülikoolist, kus üks teadlane töötab

¹ Nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus 2001/427/JSK Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustiku loomise kohta, vt

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001D0427:IT:HTML>

² EUCPNi veebisaidi aadress: <http://www.eucpn.org/>

poole ajaga – kahel tööpäeval viiest). Hindamise käigus kaaluti ka võimalust võrgustik likvideerida.

Seejärel moodustas võrgustik töörühma, et vaadata läbi 2009. aasta märtsis toimunud välishindamise soovitusel, ning töörühm tegi kindlaks, et on vaja muuta õigusakti, millega võrgustik loodi. Eeskätt tehti ettepanek luua eraldi sekretariaat, mida rahastatakse ühenduse programmist „Kuritegevuse vastu võitlemine ja selle ennetamine” (raamprogramm „Turvalisus ja vabaduste kaitsmine”). Kuigi mõned liikmesriigid arutasid ka võimalust likvideerida võrk, sest üldiselt ei olda rahul seatud eesmärkide saavutamise, tegi rühm liikmesriike ettepaneku reformida EUCPN ning ELi eesistujariik Rootsi seadis tehtud ettepaneku üheks oma prioriteediks, et see võetaks vastu Rootsi eesistumise ajal ning juba enne Lissaboni lepingu jõustumist.

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK

Ettepanekuga nähakse ette otsuse 2001/427/JSK kehtetuks tunnistamine. Dokumentis tehtud vähesed muudatused piirduvad võrgustiku struktuuri muutmisega, nii et luuakse eraldi sekretariaat, samuti püütakse täpsustada võrgustiku ülesandeid ning nii võrgustiku kui ka selle organite rolli ja kohustusi.

Ettepanekus toodud uue ja keeruka struktuuri kohaselt hakkab võrgustik koosnema sekretariaadist, liikmesriikide kontaktpunktidest ja juhatusest. Juhatus koosneb liikmesriikide nimetatud rahvuslikest esindajatest ja esimehest (nimetatakse rahvuslike esindajate hulgast), kes juhib täitevkomiteed, mis koosneb kuni kuuest juhatuse liikmest ja komisjoni esindajast. Uue ettepanekuga tekitatakse segadus kontaktpunktide ja rahvuslike esindajate osas. Lisaks sellele jäetakse osaliselt välja ka viited ekspertide, akadeemiliste ringkondade, VVOde ja kodanikuühiskonna kaasamisele Euroopa ja liikmesriikide tasandil. Samuti kaotatakse mõned struktuurilised sidemed võrgustiku ning muude kriminaalpreventsiooniga tegelevate ühenduse institutsioonide ja organite vahel. Eeskätt ei nähta otsusega ette mingeid koostöövorme Euroopa Parlamendiga. Samuti jäetakse muu hulgas välja varem ette nähtud keeleoskuse nõue.

Kui nõukogus arutati ettepanekut komisjoni ja liikmesriikide osavõtul, põhjustasid kõige enam vaidlusi ja erimeelsusi sekretariaadiga seotud küsimused, nagu selle rahastamine, teenuse väljast tellimine, sekretariaadi sõltumatus, komisjoni ja nõukogu täidetav juhtroll ning personaliküsimused.

Raportööri seisukoht

Raportöör on äärmiselt pettunud, et võrgustik ei ole suutnud toimida kooskõlas asutamisosusega ega täitnud talle pandud lootusi, samuti ei ole võrgustik andnud vajalikku panust kõrgete eesmärkide saavutamisesse, mida nõuab kuritegevuse ennetamine Euroopa Liidus. Vähene koostöö komisjoni, nõukogu ja liikmesriikide vahel on aidanud kaasa sellise olukorra kujunemisele, mis pärsib võrgustiku tegevust, kuid ka Euroopa Liidu üldisema eesmärgi saavutamist, milleks on võitlus kuritegevusega, sealhulgas organiseeritud kuritegevusega seda ennetades. Kuritegevuse ja eriti organiseeritud kuritegevuse ennetamist ei saa taandada parimate tavade vahetamisele väheste osavõtjatega ja halvasti korraldatud

kohtumistel, kus riikide esindajad ei saa omavahel suhelda vähese keeleoskuse pärast, mis muudab kogu sellise tegevuse ametnike turismireiside korraldamiseks. Kodanikuühiskonna, akadeemiliste ringkondade ja VVOde vähene kaasamine, dokumentide ja informatsiooni tõlkimata jätmine võrgustiku veebilehel ning ennetust käsitlevate materjalide, näiteks koolidele, õpetajatele ja õpilastele mõeldud dokumentide koostamata jätmine – kõik see on aidanud muu hulgas kaasa sellele, et võrgustiku töö on jäänud teistele institutsioonidele ja kõnesoleva valdkonnaga tegelevatele isikutele märkamatuks.

Käsitleva ettepaneku abil on täiesti võimatu lahendada korduvate hindamiste käigus tuvastatud probleeme, mis on iseenesest märk võrgustiku halvast toimimisest, sest selle asemel, et leida vajalikke lahendusi, muudab ettepanek olukorra veelgi keerulisemaks. Raportöör on seisukohal, et selleks, et võrgustik lõpuks toimima hakkaks, on vaja kindlasti suurendada võrgustiku volitusi, et oleks võimalik tegelda ka organiseeritud kuritegevuse ennetamisega, sest organiseeritud kuritegevus imbub üha enam Euroopa riikidesse, eriti pärast organiseeritud kuritegevuse vastase foorumi tegevuse peatamist. Raportöör mõistab hukka teatavate liikmesriikide vastuseisu nendele ideedele ning kardab, et selle põhjus võib tegelikult seisneda tahtmatutes tunnistada muret tekitavat tõsiasja, et organiseeritud kuritegevus jõuab järk-järgult üha rohkematesse Euroopa riikidesse, ning tahtmatutes midagi selle vastu ette võtta.

Eesistujariik Rootsi nõuab, et arutusel olev otsus tuleb Euroopa Parlamendis vastu võtta enne Lissaboni lepingu jõustumist. Raportöör ei ole sellega sugugi nõus, võttes arvesse, et Lissaboni lepingu jõustumine on nüüd vaid päevade küsimus. Institutsioonilisest vaatepunktist nõutakse parlamendilt, et ta loobuks kuritegevuse ennetamise valdkonnas oma eesõigusest, mille annab uus leping, nimelt kaasotsustamismenetlusest. Raportöör oleks võinud sellega nõustuda vaid tingimusel, kui komisjon ja nõukogu oleksid ametlikult kinnitanud, et nad esitavad kohe pärast Lissaboni lepingu jõustumist uue ja ulatuslikuma ettepaneku, milles käsitletakse juba arutlusel olnud võimalust luua kuritegevuse, eeskätt organiseeritud kuritegevuse seirekeskus, millel on vajalikud volitused ja pädevus, sealhulgas konkreetsed volitused andmete ja teabe kogumiseks, võrdlemiseks ja hindamiseks ning soovitude tegemiseks.

Raportöör on seisukohal, et kuna Euroopa Parlament kavatseb teha sama Europoli käsitlevate ettepanekutega ning nagu kokku lepitud teatavate liikmesriikide ja institutsioonidega, tuleb algatus tagasi lükata, et edaspidi tõsisemalt, struktureeritumalt ja põhjalikumalt tegelda võrgustiku reformimisega, lähtudes kuritegevuse, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi ennetamist käsitlevast Euroopa poliitikast, ning teha seda alles siis, kui on jõustunud Lissaboni leping, mis näeb selleks ette konkreetse õigusliku aluse. Sel viisil saavad Euroopa Parlament ja nõukogu ebarahuldavat olukorda pikendamata võtta kaasotsustamismenetlust kasutades konkreetseid meetmeid, et võidelda ennetustegevuse abil kuritegevusega Euroopa Liidus, luues kuritegevuse, organiseeritud kuritegevuse ja ennetamise seirekeskuse.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustiku (EUCPN) loomine	
Viited	11421/2009 – C7-0109/2009 – 2009/0812(CNS)	
EPga konsulteerimise kuupäev	28.7.2009	
Vastutav komisjon Istungil teada andmise kuupäev	LIBE	14.9.2009
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Sonia Alfano	29.9.2009
Arutamine parlamendikomisjonis	5.11.2009	12.11.2009
Vastuvõtmise kuupäev	12.11.2009	
Lõpphääletuse tulemused	+: 41	–: 2
	0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Vilija Blinkevičiūtė, Louis Bontes, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Jeanine Hennis-Plasschaert, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Monica Luisa Macovei, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Jacek Protasiewicz, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Axel Voss, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Andrew Henry William Brons, Ioan Enciu, Ana Gomes, Nadja Hirsch, Monika Hohlmeier, Ramón Jáuregui Atondo, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Cecilia Wikström	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Algirdas Saudargas	